

Двойни съгласни

9. В българския език двойните съгласни в състава на думата се наблюдават най-често в позиции на непосредствен контакт на две еднакви съгласни, принадлежащи към различни морфемни (корен, наставка, представка).

Двойни съгласни се наблюдават в следните основни случаи:

- 9.1. При прилагателни имена, завършващи в м.р. на **-нен**, при които във формите за ж.р., ср.р. и мн.ч. **е** от наставката изпада:

каменен, каменна, каменно, каменни;
песенен, песенна, песенно, песенни;
ценен, ценна, ценно, ценни.

- 9.2. При съвпадение на крайната съгласна от представката с началната съгласна от корена на някои думи:

поддавам, наддавам, беззъб, беззаконие, отпък, оттам.

- 9.3. При членуване на съществителните от ж.р. ед.ч., завършващи на съгласната **т**:

радостта, пролетта, съвестта, гордостта.

- 9.4. При някои собствени имена и думи от чужд произход:

Аллах, Телалов, Молдов, молла, осанна, манна, данни.

Заб. Във-формите, образувани от прилагателното *имен* (от израза *имен ден*), съгласната **н** също се удвоява: *именният* (ден), *именни* (дни), *именник*, *именница*.

Подвижно **ъ** в групите **-ръ-, -ър-, -лъ-, -ъл-**

10. Групите **-ръ-, -ър-, -лъ-, -ъл-** се пишат и се изговарят по следния начин:
- 10.1. В многосрични думи, ако след групите **-ръ-, -ър-, -лъ-, -ъл-** следва една съгласна, **ъ** се пише пред **р, л**, а когато следват две и повече съгласни — след **р, л**:

дръво — дръвник   *гълтам — глътна*
върба — Връбница   *мълча — млъкна.*

Но: *повърхност, мъртви.*

- 10.2. В едносрични думи, включително когато са втора съставка на сложни думи, гласната **ъ** се пише след **р, л**:

врѣх, грѣд, врѣв, трѣи, прѣв, прѣт, глѣч, плѣх, двугрѣб, островрѣх.

Но: *бърз, гърч, сърп, жълт, вълк.*

- 10.3. Вторичните несвършени глаголи с наставката **-вам** от типа на *довършвам, прекършвам, скълцвам* запазват непроменени групите **-ръ-, -ър-, -лъ-, -ъл-** (както те са в съответните глаголи от свършен вид), въпреки че след тях следват две съгласни:

довърша — довършвам, разбъркам — разбърквам, прекърша — прекършвам,
скълцам — скълцвам.

Правопис на думи, съдържащи групите **-ея, -ия**

11. При образуването на звателни форми от имена на **-ея, -ия, я** се заменя с **йо**:

Доротѣя — Доротѣйо, България — Българийо, Мариѣя — Мариѣйо.

12. В средата на прилагателни, образувани от чужди думи, завършващи на **-ия, я** от посочената група се заменя със **а**:

матѣрия — материялен, бактѣрия — бактериален, Италиѣя — италиански.

С а се пишат и думи като:

социален, официален, тиано, инициатива.

Но: *Сѣфия — софийнец, християнин, плеяда.*

Удвояване на предлозите **в** и **с**

13. Предлозите **в** и **с** се пишат и се изговарят удвоено в следните случаи:
- 13.1. Пред думи, които започват с начални съгласни **в, ф** или съответно **с, з**:
- във въздуха, във Видин, във Франция, със сила, със самочувствие, със завист.*
- Заб.** Това се отнася и за случаите, когато предлозите **в** и **с** са в позиция пред цифри, чийто изговор съдържа начално **в** или **с**:
- във II век сл. Хр.; със 7 години по-възрастен.*

- 13.2. Предлозите **в** и **с** се удвояват и когато върху тях пада логическото ударение: